

Hà Nội, ngày 01 tháng 4 năm 2023

Số: NNHD-04/BTBO/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/4/2023 đến ngày 30/4/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 3/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 82-88%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 411-459°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 96-99mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 2-46mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 25-28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-21°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 10-30mm.

Trong tháng 3/2023 đã xảy ra 03 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 18/3 tại huyện Kỳ Sơn, Nghệ An, ngày 21/3 tại huyện Quế Phong, Nghệ An và ngày 24/3 tại huyện A Lưới, Thừa Thiên Huế đã nhiều gây thiệt hại về nhà ở, nông và lâm nghiệp. Trong tháng 3/2023 đã xuất hiện 03 đợt KKL vào các ngày 12-13/3, ngày 25/3 và KKL tăng cường yếu vào ngày 27/3. Các đợt KKL đều gây trời rét tại khu vực Bắc Trung Bộ. Từ ngày 22-24/3 tại khu vực Bắc Trung Bộ xảy ra đợt nắng nóng đặc biệt gay gắt, cũng là đợt nắng nóng đầu tiên trong năm 2023 xảy ra trên khu vực, đã xuất hiện nhiều nơi có nhiệt độ cao nhất ngày vượt giá trị lịch sử (GTLS) trong cùng thời kỳ tháng 3 (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

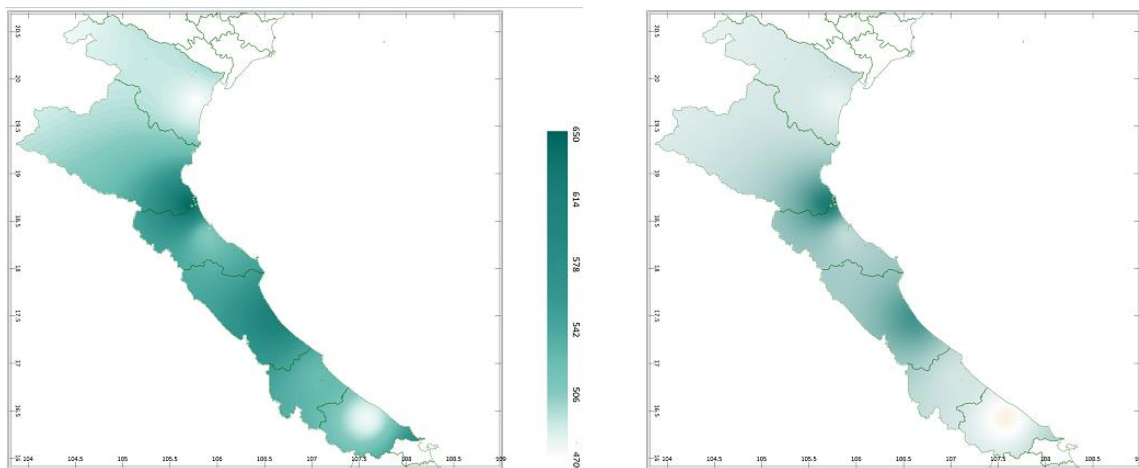
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/3/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 3
Độ ẩm không khí (%)	82-88	83-89	80-90	82-88
Nhiệt độ tối cao (°C)	24-26	25-28	26-31	25-28
Nhiệt độ tối thấp (°C)	18-19	19-20	21-23	20-21
Tích ôn hữu hiệu (°C)	122-130	137-147	145-180	411-459
Mưa hữu hiệu (mm)	0-5	0-35	1-28	2-46
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	32	32-33	33-34	96-99

Trong tháng 3, lúa Đông Xuân trong khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến trong giai đoạn cuối đẻ nhánh - đứng cái - làm đòng. Do ảnh hưởng của thời tiết nắng nóng, cục bộ vài nơi có mưa khiến cho cây lúa thiếu nước, sinh trưởng và phát triển kém. Trong tháng, cây lúa chịu tác động chủ yếu bởi các đối tượng: chuột, bệnh đạo ôn lá, bệnh đốm sọc vi khuẩn, rầy nâu...

Cây ăn quả trong khu vực đang trong giai đoạn ra hoa, đây là thời kỳ cây ăn quả có múi cần nhiều nước. Do thời tiết nắng nóng và lượng mưa không tháng kể, có tuần không mưa, lượng mưa hữu hiệu 2-46mm khiến cho cây ăn quả có múi bị thiếu nước, thụ phấn kém. Sâu vẽ bùa, bệnh loét, bệnh chảy gôm, bệnh muội đen là một số đối tượng gây hại chính trên cây ăn quả có múi trong tháng 3.

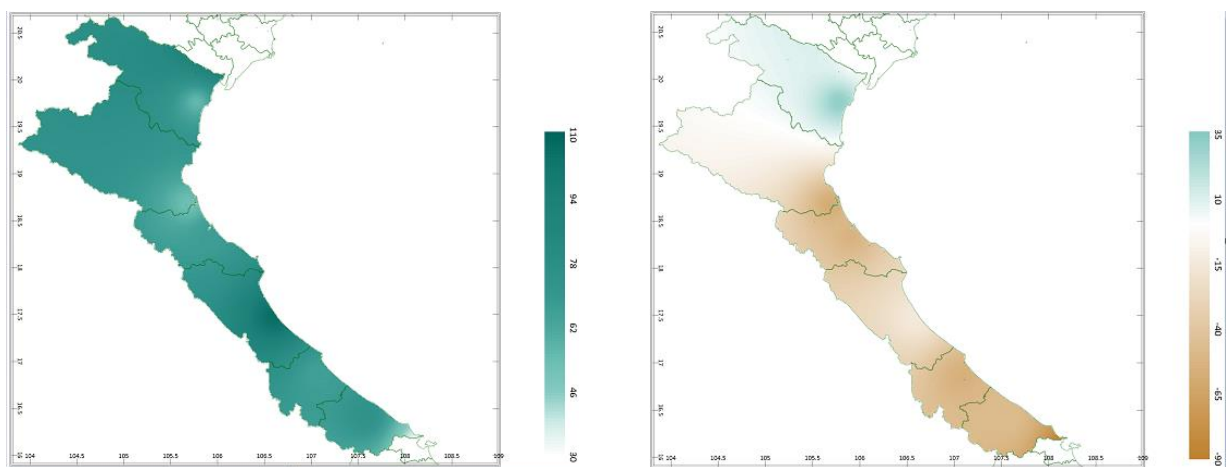
2. Dự báo

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

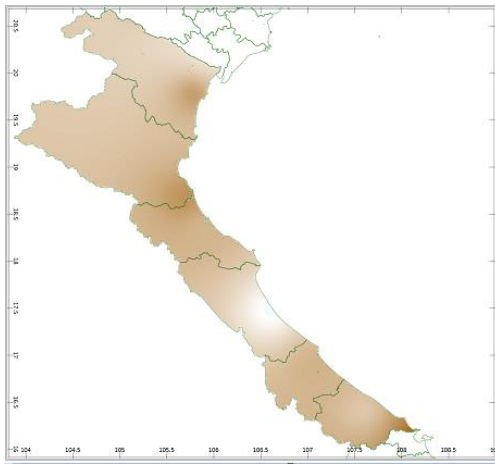
Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

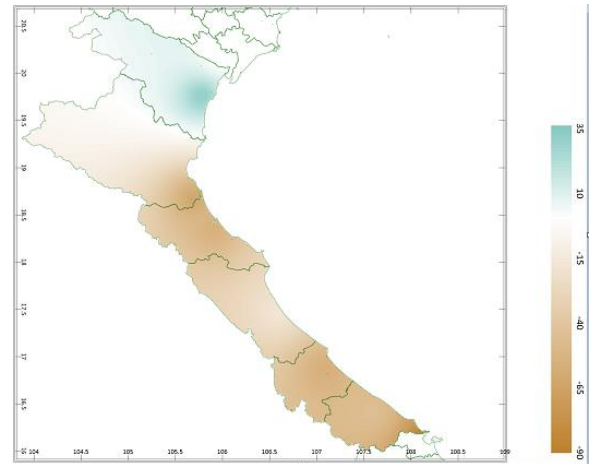
a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

a) Cân bằng nước

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ cân bằng nước

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 26-36°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 21-26°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 151-205°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 160-229°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 159-211°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại phần lớn tỉnh Thừa Thiên Huế có xu thế thấp hơn cùng kỳ khoảng 10°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 15-173°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 5-24mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 7-35mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 10-36mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Thanh Hóa và một phần phía Bắc của tỉnh Nghệ An có xu thế cao hơn cùng kỳ trong khoảng từ 5-30mm; Các tỉnh còn lại trong khu vực, tổng lượng mưa hữu hiệu có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 6-65mm.

Độ ẩm không khí tháng 4/2023 dao động trong khoảng 78-88%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 98-103mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 50% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa dự báo tuần tới cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 4
Độ ẩm không khí (%)	76-87	77-92	79-86	78-88
Nhiệt độ tối cao (°C)	25-35	26-37	26-35	26-36
Nhiệt độ tối thấp (°C)	21-25	22-27	21-26	21-26
Tích ôn hữu hiệu (°C)	151-205	160-229	159-211	473-644
Mưa hữu hiệu (mm)	5-24	7-35	10-36	53-107
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	32-34	33-35	33-34	98-103
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-50 ÷ 2%			

3. Cảnh báo khả năng tác động

Nhiệt độ trung bình tháng 4/2023 tại khu vực Bắc Bộ phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; TLM trên khu vực phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 10-20%. Từ ngày 03-05/4, có khả năng xuất hiện nắng nóng trên diện rộng cho khu vực; Từ đêm 05-06/4, khu vực Bắc Trung Bộ có mưa rào và dông rải rác, cục bộ có mưa vừa, mưa to, do vậy nắng nóng sẽ chấm dứt; sau đó nắng nóng có xu hướng gia tăng vào nửa cuối tháng 4/2023. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Cây lúa trong khu vực Bắc Trung Bộ trong tháng 4 chủ yếu trong giai đoạn làm đòng - trổ bông, đây là giai đoạn mẫn cảm quyết định đến năng suất, sản lượng của lúa. Trong tháng tới, tổng lượng mưa hữu hiệu dự báo tháng 4 dao động trong khoảng 53-107mm, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 98-103mm, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không bảo đảm (thiếu hụt có thể lên đến 50% so với nhu cầu); trong giai đoạn lúa làm đòng, trổ bông, tránh để chân ruộng khô nước, tại các khu vực này, cần đảm bảo cung cấp và duy trì mực nước ổn định 3-5 cm để lúa trổ thoát nhanh, đồng thời, áp dụng các biện pháp bón phân đón đòng, nuôi đòng, nuôi hạt để lúa đủ dinh dưỡng tăng tỷ lệ hạt chắc. Ngoài ra, trong điều kiện thời tiết có nắng-mưa đan xen, có sương mù sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho các đối tượng: bệnh đạo ôn, sâu cuốn lá nhỏ, rầy nâu... phát sinh gây hại. Do đó, người dân cần thường xuyên theo dõi, kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện các đối tượng gây hại và có các biện pháp phòng trừ phù hợp, khi thấy mật độ và tỷ lệ gây hại

vượt ngưỡng cho phép, cần kịp thời sử dụng các thuốc BVTV nằm trong danh mục quy định để phun phòng trừ.

Cây ăn quả có múi ở giai đoạn đậu quả - quả non (đây là giai đoạn cây ăn quả có múi cần nhiều nước và chất dinh dưỡng để nuôi quả). Dự báo mức độ đáp ứng nước cho cây trồng không đảm bảo (tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần dao động trong khoảng 53-107mm, nhiều nơi thiếu hụt nước cho cây trồng có thể lên đến 50%); một vài nơi lượng mưa dự báo cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%. Trong giai đoạn này cần chú ý bảo đảm duy trì độ ẩm của đất khoảng 70-75%; tại những vùng xảy ra tình trạng thiếu hụt nước, cần chú ý tủ gốc để giữ ẩm cho cây, giảm tình trạng bốc thoát hơi nước trong những ngày nắng nóng gay gắt đồng thời hạn chế sự phát sinh của cỏ dại; tiến hành bón phân cân đối để giúp hoa phát triển khỏe mạnh, tăng tỉ lệ đậu quả và giúp cho quả phát triển tốt; tiến hành cắt bỏ bớt các cành già, cành sâu bệnh, cành trong tán... tạo điều kiện cho tán cây thông thoáng để tận dụng tối đa ánh sáng cũng như giúp hạn chế sự trú ngụ của sâu bệnh hại; tại những vùng có lượng mưa dự báo cao hơn so với nhu cầu của cây trồng, cần chú ý thoát bớt nước để tránh úng ngập sẽ khiến quả non rụng hàng loạt do sốc nước, đồng thời úng ngập sẽ tạo điều kiện cho nhiều nấm bệnh gây hại trên cây ăn quả có múi phát triển. Cần chú ý các đối tượng: rầy chổng cánh, sâu vẽ bùa, rệp muội, bệnh loét, bệnh ghẻ sẹo... phát sinh gây hại. Thường xuyên theo dõi và kịp thời phát hiện các đối tượng gây hại, khi thấy mật độ và tỷ lệ gây hại vượt quá mức cho phép cần dùng các thuốc BVTV nằm trong danh mục quy định để phun kịp thời.

Tin phát ngày: 01/4/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/5/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng